

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มา และ ความสำคัญของปัญหา

“ชุมชนกาดกองต้า” เป็นชุมชนหนึ่งที่มี ต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ทางสถาปัตยกรรม มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ด้วยบริเวณนี้เคยเป็นแหล่งการค้า เศรษฐกิจที่สำคัญของเมืองลำปาง ในยุคการค้าทางน้ำรุ่งเรือง อาศัยแม่น้ำวังเป็นเส้นทางลำเลียงล่องซุงจากป่าหรงเหนือไปสู่ปากน้ำโพ และเป็นเส้นทางเรือบรรทุกสินค้า ที่พ่อค้าทำการค้าขายขึ้นล่องระหว่างจังหวัดลำปางและกรุงเทพมหานคร คือตั้งแต่ปีพ.ศ. 2434 (กิตติศักดิ์ เสงคุษฎีกุล, 2553) “กาดกองต้า” เป็นภาษาพื้นถิ่นของภาคเหนือ “กาด” หมายถึง ตลาด “กอง” หมายถึง ถนน “ต้า” หมายถึง ท่าน้ำ “กาดกองต้า” จึงหมายถึง ตลาดบนถนนที่อยู่ริมท่าน้ำ โดยมีชนกลุ่มต่างๆที่เข้ามา มีบทบาททางเศรษฐกิจในจังหวัดลำปางยุคแรกๆ คือ

ชาวพม่า ที่เดินทางเข้ามาทำงานให้กับชาวอังกฤษในการทำสัมปทานป่าไม้ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2439 และตั้งถิ่นฐานบริเวณ กาดกองต้า เพื่อความสะดวกในการชักลากไม้ การคมนาคมและขนส่งสินค้า การทำป่าไม้ของชาวอังกฤษนั้น เป็นแรงผลักดันให้ชาวพม่ามีอิทธิพลทางเศรษฐกิจขึ้นมา (ไพโรจน์ชัยเมืองขึ้น , 2544 หน้า 19-59)

ชาวจีน เข้ามาในลำปางในช่วงการค้าทางน้ำเริ่มมีความสำคัญ พ่อค้าจีนเริ่มเดินทางเข้ามาพร้อมเรือสินค้าเป็นกู่ลิรับจ้าง เมื่อมาพบกับทำเลที่เหมาะสม ประกอบกับการที่เป็นคนขยันขันแข็งมีความสามารถในการค้าที่ดีกว่าจึงเริ่มเข้าครอบงำ และมีบทบาททางการค้าเบียดชาวไทยใหญ่ พม่า ออกจากการค้า (ไพโรจน์ ไชยเมืองขึ้น, 2544) ชาวจีนรุ่นแรกที่เข้ามาในลำปางเป็นจีนไหหลำ ถัดมาเป็นจีนแคะ จนกระทั่งการคมนาคมเริ่มเจริญขึ้น ชาวจีนโพ้นทะเลจำนวนหนึ่งก็มุ่งขึ้นมาทำมาหากินที่ลำปางมากขึ้น ส่วนใหญ่จะเข้ามาอาศัยในบริเวณ กาดกองต้า (ชัยวัฒน์ สุทธิคติ, 2541)

นอกจาก คนเมือง คนพื้นถิ่นที่อาศัยอยู่ในบริเวณกาดกองต้าแล้วยังมี ชาวขมุ ที่มารับจ้างแรงงาน ส่วนใหญ่จะมารวมตัวกันที่บริเวณกาดกองต้า “ตลาดจีน” ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ตลาดเก่า” ในสมัยรัฐบาลไทย จอมพล ป. พิบูลสงคราม (ไพโรจน์ ไชยเมืองขึ้น, 2544) ในปีพ.ศ. 2459 เมื่อรถไฟสายเหนือมาถึงลำปาง พ่อค้าชาวจีนเริ่มมีบทบาททางการค้ามากขึ้น การขนส่งทางน้ำของแม่น้ำวังได้ลดความสำคัญลงไป ประกอบกับผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงปี พ.ศ. 2484 - 2485 เมื่อกองทัพญี่ปุ่นบุกเข้ายึดเมืองลำปางสำหรับเป็นทางผ่านไปยังพม่า กองทัพญี่ปุ่นบุกเข้ายึด

บริเวณต่างๆ โดยเฉพาะย่านการค้าตลาดจีนด้วยเหตุต้องการยึดยุทธปัจจัย ทำให้ห้างร้าน ร้านค้า ในชุมชนตลาดจีน ทั้งของเชื้อสายจีน พม่า และฝรั่ง ต้องอพยพหนีภัยสงคราม การทำไม้ต้องยุติลง โดยปริยาย (แถมสุข นุ่มนนท์, 2544) ทำให้บริเวณนี้ลดความสำคัญทางเศรษฐกิจไป ห้างร้าน ร้านค้าต่างๆ ซึ่งอาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคารรูปทรงจีนโบราณ แบบพม่า แบบฝรั่ง ผสมผสานกันได้อย่างลงตัว อาคารเหล่านี้ได้กลายเป็นที่อยู่อาศัยหรือ ให้ผู้อื่นเช่าหรือได้ขายเปลี่ยนผู้ครอบครองไป เมื่อภาคองค้ำได้ลดบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจลงไป จากนั้นชุมชนภาคองค้ำได้กลายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ไม่ใช่แหล่งเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญอีกต่อไป ชาวชุมชนภาคองค้ำส่วนใหญ่มีความผสมผสานระหว่างคนชุมชนในอดีตที่เป็นทั้งชาวไทยจีน ชาวไทยใหญ่ และชาวไทยเชื้อสายพม่าที่สืบทอดกันมา ผสมผสานกับการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของคนรุ่นต่อๆ มากระทั่งรุ่นปัจจุบัน (วันชาติ นภาศรี และคณะ, 2549 : 6)

ความโดดเด่นในประวัติศาสตร์ความเป็นมาและมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมของชุมชน รวมถึงทำเลที่ตั้งที่อยู่ใจกลางเมืองในเขตเทศบาลนครลำปางของชุมชนภาคองค้ำ ทำให้ที่ผ่านมา มีหน่วยงานต่างๆ หลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น จังหวัดลำปาง หอการค้าจังหวัดลำปาง มีความพยายามร่วมมือกันในการหาแนวทางการพลิกฟื้นวิถีชีวิตชุมชนภาคองค้ำ โดยการจัดการท่องเที่ยวแบบถนนคนเดิน ด้วยเป็นที่ทราบกันว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ก่อเกิดรายได้ และการสร้างงาน แต่กิจกรรมก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

บุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา (2543 ก) ได้กล่าวว่า สำหรับประเทศไทยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับเป็นปัจจัยที่สำคัญในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างยิ่ง เพราะการท่องเที่ยวเป็นจักรกลสำคัญในการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อผลิตสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี จึงมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวมาโดยตลอด

จนกระทั่งเทศบาลนครลำปาง ได้จัดตั้งชุมชนภาคองค้ำขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2548 โดยก่อนหน้านั้นชุมชนภาคองค้ำเป็นชุมชนที่อยู่รวมตัวกันจากบริบทความเป็นมาดั้งเดิมของชุมชน และได้แบ่งชุมชนภาคองค้ำเดิมออกเป็น 2 ชุมชน คือชุมชนภาคองค้ำเหนือ และชุมชนภาคองค้ำใต้ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน จากนั้นเทศบาลนครลำปาง และชุมชนภาคองค้ำได้ร่วมกันดำเนินโครงการจัดกิจกรรม “ภาคองค้ำ กองฮิมวัง ย้อนยุค วัฒนธรรมวิถีชีวิตคนเมือง” ขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจเศรษฐกิจ อนุรักษ์วัฒนธรรม และส่งเสริมการท่องเที่ยว ตั้งแต่ วันเสาร์ที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา โดยจัดกิจกรรมลักษณะถนนคนเดินบนถนนตลาดเก่า มีการปิดเส้นทางจราจรเป็นระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร และจัดให้เป็นถนนคนเดินเพื่อเป็นที่ท่องเที่ยวและจำหน่ายซื้อขายสินค้า ตั้งแต่เวลาประมาณ 17.00

น. - 22.30 น. ทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ซึ่งเทศบาลนครลำปางดำเนินการภายใต้โครงการต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมถนนคนเดินกาดกองต้าทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร จนปรากฏเป็นผลสำเร็จในรูปแบบกิจกรรมถนนคนเดินกาดกองต้า มาจนถึงปัจจุบัน และเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2549 คณะกรรมการชุมชนได้ร้องขอจากเทศบาลนครลำปางเข้ามาจัดการกาดกองต้าด้วยชุมชนเอง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการถนนคนเดินกาดกองต้า จากคณะกรรมการชุมชนจากชุมชนกาดกองต้าเหนือ 7 คน และจากชุมชนกาดกองต้าใต้ 7 คน และเลือกประธานและผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ กันเอง โดยมีวาระ 4 ปี ซึ่งคณะกรรมการชุมชนและคณะบริหารจัดการกาดกองต้าไม่มีความเชื่อมโยงกัน คณะกรรมการจะบริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น ด้านพื้นที่ สำหรับจำหน่ายสินค้า ด้านผู้ประกอบการค้า ซึ่งมีแผงค้ามีประมาณ 500 แผง ขยายพื้นที่กิจกรรมเพิ่มจำนวนเป็น 700 แผง ด้านการเงิน ด้านกิจกรรมการแสดง ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านการจราจร ซึ่งการจัดการจัดกิจกรรมถนนคนเดินนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง แม้ในด้านบวกกิจกรรมจะเป็นประโยชน์ในแง่เศรษฐกิจ แต่มีผลกระทบด้านลบหลายประการ เช่น มลภาวะทางเสียง ฝุ่นละออง การจราจรติดขัด ขยะมูลฝอย และการเข้าออกที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนที่ไม่ได้รับความสะดวก ปัญหาผลกระทบในลักษณะเช่นนี้หากไม่ได้รับการแก้ไขย่อมเกิดผลเสียหายต่อชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวคือ กาดกองต้าเอง เพราะถ้าหากสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวรวมถึงวัฒนธรรมเสื่อมโทรมลง การท่องเที่ยวก็ไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ชุมชนก็จะไม่ได้รับผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ กลุ่มต่างๆ ในกิจกรรมท่องเที่ยวก็จะขาดรายได้ และเกิดผลเสียหายต่อสังคมโดยรวม ดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา ประมาณปี พ.ศ. 2528-2529 เมืองหลักทางการท่องเที่ยวหลายแห่งได้รับผลกระทบจากมลพิษทางสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาสิ่งสาธารณูปโภค (น้ำ ไฟ โทรศัพท์) ไม่เพียงพอ (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2537: 15)

ในช่วงปี พ.ศ. 2528-2529 นักวิชาการด้านพัฒนาการท่องเที่ยวของโลก ทั้งจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association: PATA) มีความตระหนักในผลกระทบที่เกิดขึ้น จึงได้ช่วยกันเสนอความคิดต่อการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติเพื่อยังคงรักษาระบบนิเวศต่อไปอย่างยั่งยืน ได้ จึงเกิดกระแสความคิดที่สำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน 3 ด้าน คือ

1. กระแสความต้องการที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวในการศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
3. กระแสความต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่น เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อให้เกิดการรับผิดชอบ และได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

จากกระแสความคิด 3 ประการนี้ ทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่ ป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อรักษาระบบนิเวศของธรรมชาติ คือ Green tourism หรือ Ecotourism นักวิชาการจากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคพื้นแปซิฟิก (PATA) องค์การการท่องเที่ยวโลก (WTO) และนักวิชาการ ต่างให้คำจำกัดความของ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) บนพื้นฐานองค์ประกอบว่า เป็นการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ (Natural Based Tourism) มีการจัดการสิ่งแวดล้อม การให้ความรู้การศึกษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการ (Community Based Participation) ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ได้รับผลประโยชน์ และบำรุงรักษา เพื่อการพัฒนา การท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540: 19)

กองทุนอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ได้มีการระบุว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน มีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความสนใจทั้งในประเทศและกลุ่มประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2545 องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นานาชาติ เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการมีส่วนร่วม ของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น เพื่อคงสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ทางสังคม และ ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ จะเห็นได้ว่ากระแสการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับโลกได้เข้ามามี บทบาทในประเทศไทย และหลายๆฝ่ายได้เริ่มมองเห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายใต้การ มีส่วนร่วมของชุมชนมากขึ้น

จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนดังกล่าวและผลกระทบที่ผู้อาศัยอยู่ในชุมชน ได้รับโดยตรงจากการจัดกิจกรรมถนนคนเดินกาดกองต้า ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการถนนคนเดินกาดกองต้าหรือไม่และในลักษณะใด อีกทั้งยัง สามารถใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาจาก ทางภาครัฐและเอกชน เช่น จังหวัดลำปาง องค์การบริหารจังหวัดลำปาง เทศบาลนครลำปาง หอการค้าจังหวัดลำปาง สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง หรือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อให้ “กาดกองต้า” เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าสามารถสร้าง มูลค่าทางเศรษฐกิจ กระจายผลประโยชน์ให้กับคนส่วนใหญ่ในชุมชนและสังคมโดยรวม

1.2 คำถามในการศึกษา (Reserch Question)

1. ชุมชนภาคองค้ำมีส่วนร่วมในการจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำมากหรือน้อยเพียงใดและในรูปแบบอย่างไร
2. การจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนภาคองค้ำในการจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำในปัจจุบัน
2. เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำที่มีต่อชุมชน
3. เพื่อเสนอแนะรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมในการจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำ

1.4 ประโยชน์ของการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการถนนคนเดินภาคองค้ำมีมากหรือน้อยเพียงใดและลักษณะใด
2. ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่ชุมชนได้รับจากการจัดการภาคองค้ำ
3. เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการภาคองค้ำ

1.5 ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้มีขอบเขตการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนภาคองค้ำในการจัดการภาคองค้ำและผลกระทบของชุมชนในการจัดการภาคองค้ำ

ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ชุมชนภาคองค้ำเหนือ และ ชุมชนภาคองค้ำใต้ อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง

ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รัฐ/ข้าราชการ เทศบาลนครลำปาง คณะกรรมการกาดกองต้า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ประกอบการค้าและผู้ที่ย้ายมาท่องเที่ยวซื้อสินค้าในกาดกองต้า โดยการกำหนดตัวอย่างการศึกษาดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างของราชการเทศบาลนครลำปาง เช่น สมาชิกสภาเทศบาลนครลำปาง และข้าราชการเจ้าหน้าที่เทศบาลที่ปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการกาดกองต้า เช่น ประธานกรรมการกาด รองประธานฯ กรรมการฝ่ายต่างๆ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในกาด

กลุ่มตัวอย่างของประชาชนในชุมชน เช่น ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนกาดกองต้าเหนือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนกาดกองต้าใต้ รวมถึงพระภิกษุที่อาศัยอยู่ในวัดบริเวณในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างของผู้ที่ประกอบการค้าบริเวณถนนคนเดินกาดกองต้า เช่น พ่อค้า แม่ค้า จากที่ต่างๆที่มาขายสินค้าในบริเวณกาดกองต้า

กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้ามาท่องเที่ยวซื้อสินค้าในถนนคนเดินกาดกองต้า

1.6 นิยามคำศัพท์

ชุมชนกาดกองต้า หมายถึง ชุมชนหนึ่งที่ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำวังฝั่งซ้าย ในเขตเทศบาลนครลำปาง มีชื่อเรียกว่า “กาดกองต้า หรือ ตลาดจีน หรือ ตลาดเก่า” เคยมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจการค้าของเมืองลำปางมาตั้งแต่ยุคการค้าทางน้ำรุ่งเรือง ในปี พ.ศ.2434 ถือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของวิถีชุมชนเมืองลำปาง

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการถนนคนเดินกาดกองต้า หมายถึง การที่ผู้อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนกาดกองต้า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดทิศทางในการดำเนินกิจกรรมและร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของถนนคนเดินกาดกองต้า

คณะกรรมการกาดกองต้า หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการบริหารจัดการกาดกองต้า โดยโครงสร้างของคณะกรรมการกาดกองต้า ใช้วิธีคัดเลือกจากกรรมการชุมชนที่แสดงบทบาทเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่างๆของชุมชน

การจัดการถนนคนเดินกาดกองต้า หมายถึง การสั่งงาน การควบคุมงาน การดำเนินงาน ในกิจกรรมถนนคนเดินกาดกองต้า

1.7 การนำเสนอเนื้อหาในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาและแบ่งเนื้อหาในการนำเสนอออกเป็น 6 บท มีการเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ 1 เป็นการเสนอบทนำที่มาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการศึกษา วัตถุประสงค์ในการศึกษา ประโยชน์ของการศึกษา ขอบเขตในการศึกษา เช่น ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตพื้นที่ ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นิยามคำศัพท์เฉพาะ และการเสนอเนื้อหาทั้งหมดในการศึกษา

บทที่ 2 เป็นการเสนอแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยได้แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับชุมชน แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน แนวคิดเศรษฐกิจชุมชน แนวคิดชุมชนนิยม และ การทบทวนวรรณกรรม เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือในการศึกษา

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย กรอบความคิดในการวิจัย จุดประสงค์ในการวิจัย การดำเนินการวิจัย กลุ่มประชากร ขนาดตัวอย่าง และวิธีการคัดเลือกตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย และ การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เป็นการเสนอเกี่ยวกับความเป็นมาในการจัดตั้งชุมชนภาคองค้ำ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการแต่งตั้งผู้บริหารถนนคนเดินภาคองค้ำ เช่น คณะกรรมการภาคองค้ำ

บทที่ 5 เป็นการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการภาคองค้ำ และ ผลกระทบของชุมชนที่ได้รับในการจัดการภาคองค้ำ

บทที่ 6 เป็นการสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ